

خرد و خود باوری

امارت اسلامی افغانستان

وزارت تحصیلات عالی

پوهنتون ابن سینا - شعبه مزار شریف

پالیسی آزادی آکادمیک

۱۵۳

بازنگری شده در سال ۱۴۰۴

یک پوهنتون زمانی به عنوان محیط تولید علم، به رشد و توسعه می‌رسد که استادان و محصلان آن از حق طبیعی آزادی در بیان اندیشه‌ها و نظریات خویش بهره‌مند باشند، و بتوانند بدون ترس و محدودیت از بیرون، آزادانه به فعالیت‌های علمی، پژوهشی و آکادمیکی شان ادامه دهند. دین مقدس اسلام «آزادی» را حق طبیعی انسان دانسته است. اعلامیه اسلامی حقوق بشر در ماده یازدهم مقرر داشته است که «انسان آزاد متولد می‌شود، و هیچ احدی حق به بردگی کشیدن یا ذلیل کردن یا مقهور کردن یا بهره کشیدن یا به بندگی کشیدن او را ندارد؛ مگر خدای تعالی» بنابراین، آزادی آکادمیک یکی از مصادیق این حق طبیعی به شمار می‌آید. در این راستا، استادان برای یاددهی و محصلان برای یادگیری باید آزاد باشند، تا این که استعدادها در جامعه شکوفا شوند. پالیسی حاضر برای رعایت آزادی‌های آکادمیک در پوهنتون ابن سینا- شعبه مزار شریف در ضمن پنج ماده تدوین و تصویب گردیده است.

ماده اول- مبنای آزادی آکادمیک

مبنای آزادی آکادمیک در این پالیسی عبارتند از شریعت مقدس اسلام، قوانین و فرامین امارت اسلامی، اخلاق، عرف، آداب و رسوم پسندیده مردم مسلمان افغانستان.

ماده دوم- مفهوم آزادی آکادمیک

آزادی آکادمیک عبارت است از این که کسی به خاطر بیان و نشر عقیده خود در جریان آموزش یا پژوهش در پوهنتون که در چهارچوب شریعت مقدس اسلام، قوانین و فرامین امارت اسلامی افغانستان و اصول آکادمیک صورت گرفته باشد، مورد تعرض هیچ کسی و هیچ نهادی قرار نمی‌گیرد.

ماده سوم- عناصر آزادی آکادمیک عبارتند از:

۱- آزادی بیان؛

۲- آزادی علمی- پژوهشی؛

۳- آزادی اندیشه؛

۴- آزادی حقیقت جویی.

ماده چهارم - آزادی آکادمیک محصلان

هر محصل آزاد است که به منظور کشف حقیقت و رفع ابهام در باره مسایل مرتبط با موضوع درس، هر نوع پرسشی را از استاد داشته باشد. استاد یا سایر محصلان نمی‌توانند آزادی پرسش‌گری را از یک محصل سلب کنند. پرسش پیرامون موضوع بحث، تا زمانی مشروع است که باعث نزاع و خشونت در صنف نشود. محصلان هر صنف آزادند که از میان‌شان یکی را به عنوان نماینده صنف انتخاب کنند، استادان، پوهنحی مربوطه و اداره امور محصلان حق دخالت در انتخاب آنان ندارند.

ماده پنجم - آزادی آکادمیک استادان

استاد در صنف در چهارچوب موضوع بحث، در بیان دیدگاه و نظر خویش آزاد است؛ اما از وی انتظار می‌رود که در جریان آموزش از هیچ دیدگاه سیاسی یا سمتی و یا قومی جانبداری نکند، و مباحث علمی را باید به شیوه‌ای کاملاً بی‌طرفانه تجزیه و تحلیل کرده، و اصول تساهل و مدارا رعایت نماید.

این پالیسی در جلسه مورخ ۳۰ / ۵ / ۱۴۰۴ در شورای علمی پوهنتون تصویب و در پروتکل شماره (۵) ثبت گردید.

